

verstandiger zijn, indien niet de naam concert nu eenmaal burgerrecht verkregen had en journalisten en caricaturisten hem als een gemakkelijk thema voor woord- en penspelingen om den dood niet meer zouden willen missen.

De edele lord gaf zijn afkeer van het woord concert te kennen in een rede die werd uitgesproken op een gewichtig moment in de Engelsche politiek. De buitenlandsche staatkunde van het Vereenigde Koninkrijk heeft zich doorgaans, zoo niet in de instemming, dan toch in de stille medewerking of althans de onthouding van bestrijding mogen verheugen van de „loyal opposition”. Nu is dat anders geworden. Lord Kimberley heeft in het Hoogerhuis ronduit en Sir William Harcourt in het Lagerhuis iets meer bedekt verklaard, dat een staatkunde welke op de integriteit van het Ottomansche rijk bedacht was, niet langer op den steun der liberaal-radicalen partij had te rekenen.

Dit is een gewichtige beslissing en toch is het niet waarschijnlijk dat zij verandering zal brengen in de Europeesche samenwerking. Niet alleen omdat de liberale partij in Engeland, al is zij weer aan het toenemen, niet sterk genoeg is om aan de buitenlandsche politiek van het Koninkrijk een nieuwe richting te geven, maar vooral omdat de beweging ten gunste van Griekenland en tegen den Turk daar zoo goed als elders innerlijke kracht mist. Zij uit zich in woorden en in enkele strikt individueele daden. Er wordt op meetings met kreten en moties gewerkt en loslopende personen schepen zich in naar Athene; deze, gelijk Caran d'Ache het geestig teekende in de *Illustration*, omdat het kostuum hem zoo goed zou staan, gene om aan de schuldeischers te ontkomen, een derde uit vrees voor Arton, een vierde „*par ce qu'on a besoin d'un Garibaldi.*” Van eenige organisatie van al die versnipperde geestdrift nergens een spoor. In Duitschland trekt men zich na de uitbarstingen van den Keizer, van de Kreta-quaestie hoe langer hoe minder aan: gansch andere dingen vragen daar de aandacht. In Italië hebben juist de algemeene verkiezingen plaats gehad en hoewel de uitslag op het oogenblik dat ik dit schrijf, nog slechts voor een deel bekend is, mag men aannemen dat het kabinet di Rudini in zijn gezag zal worden bevestigd en kan men zeker zeggen dat niet het heil van Griekenland of Kreta als verkiezingsleuze weerklank heeft gevonden.

In Frankrijk is het al niet anders. Een willige massa regeeringsrepublikeinen zwaait met de gematigde ministeries mee. Het kabinet Méline heeft zeker moeilijke dagen, nu het door de vriendschap met Rusland gedwongen is het nationaliteits-principe, krachtens hetwelk de Republiek haar aanspraken op Elzas en Lotharingen handhaaft, ten opzichte van Kreta los te laten. Maar die moeilijkheid is toch meer van gemoedelijken of sentimenteelen aard; practisch is zij gering. Er zijn tal van opportunitetsredenen aan te voeren, waarom het voor Frankrijk beter is zich niet af te scheiden van het Europeesch concert, en waarop men zich later weer kan beroepen als der Republiek soms in de toekomst haar houding van het jaar 1897 als antecedent zou opgedrongen worden. En opportunitetsredenen, ziedaar alles wat de regeeringsrepublikeinen — die immers ook opportunisten heeten — noodig hebben.

De uiterste linkerzijde is met alle macht bezig de *alliance*, nog zoo kort